

Allah Teâlâ buyurdu ki: «Ben kulumun zannı üzereyim. Beni zikredip andığı sürece onunla beraberim.»

Ebu Hureyre -radiyallahu anh- merfû olarak rivayet ediyor: Allah Teâlâ buyurdu ki: «Ben kulumun zannı üzereyim. Beni zikredip andığı sürece onunla beraberim. Çölde devesini kaybedip sonra bulan kimsenin sevinmesinden çok, Allah Teâlâ, kulunun tövbe etmesine sevinir. Kulum bana bir karış yaklaşırsa, ben ona bir arşın yaklaşıyorum. Kulum bana bir arşın yaklaşırsa, ben ona bir kulaç yaklaşıyorum. Eğer o bana yürüyerek gelirse, ben ona koşarak varırım.» Muttefakun aleyh. Hadisin bu lafızları İmam Müslim'de geçen bir rivayete aittir. Bir önceki babta ilgili şerh yapılmıştır. Buharî ve Müslim'in rivayetinde; «Beni zikrettiği zaman muhakkak onunla beraber olurum.» lafzı bulunmaktadır. Yukarıda zikredilen rivayette "Haysu" ifadesi geçmektedir. Her iki lafız da sahihtir.

[Sahih Hadis] [Muttefakun Aleyh]

Allah Teâlâ kulunun zannı üzerinedir. Kul hayır zannederse hayır, başka bir şey zannederse zannettiğini bulur. İmam Ahmed'in Müsned'inde Ebu Hureyre -radiyallahu anh-'den rivayet ettiği hadiste Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmaktadır: Allah Teâlâ buyurdu ki: «Ben kulumun zannı üzereyim. Hayır zannederse hayır bulur, şer zannederse şer bulur.» Şeyh el-Elbanî "Sahihu'l-Cami" adlı eserinde bu hadisin sahih olduğunu belirtmiştir. 2/795, hadis no: 4315. İnsan Allah ile ne zaman hüsnü zan içinde olur? Yüce Allah'ın fazlını ve recasını gerektiren bir amel işlediği zaman. Kişi salih ameller işler ve böylece hayır zan içinde olarak bu amelinin kabul edilmesini umar. Ortada hiçbir ameli yok iken hayır zan içinde olması ise boş emellerden ibarettir. Nefsini hevasının peşine takıp, götüren kimseler bu durumda olurlar. İnsanın hüsnü zan içinde olması kendisine hüsnü zan ettirecek salih ameller içinde olmasını gerekli kılar. Aşikârca günah işleyip sonra da hayır zan içinde isen bilmelisin ki, bu hiçbir sermayesi olmayan aciz kimselerin tavrıdır. İbnu'l-Kayyim -rahimehullah- şöyle demiştir: "Hayır üzere zan etmek güzel işler yapan kimse için mümkündür. Zira bu kimse daima yaptığı iyiliklere Rabbinin güzellikle karşılık vereceği, vaadinden dönmeyeceği ve tövbesini kabul buyuracağı zannı içindedir." Büyük günahlar, zulüm ve isyan içinde olan kimselerin durumu Rableri hakkında hayır zannetmelerine engel olur. Efendisinden kaçan köle nasıl hayır zan içinde olabilsin ki! Günah işlemenin dertli hali hiçbir zaman hayır zan içinde olmaya izin vermez. Günahkar kimse sürekli günahı oranında korku ve endişe içindedir. İnsanlar arasında en hayırlı zanna sahip olan en itaatkar kimselerdir. Hasan Basri -rahimehullah- şöyle demiştir: "Mümin kul iyi ameller işlediği için Rabbi hakkında hayır zan üzere olur. Günahkar kul ise kötü ameller işlediği için Rabbi hakkında kötü zan içinde olur." Daha sonra Allah Teâlâ kulundan daha fazla kerem sahibi olduğunu ifade ederek, kulu O'na

bir karış yaklaşırsa, o kuluna bir arşın, kulu ona bir arşın yaklaşırsa, o kuluna bir kulaç yaklaşacağını, eğer kulu yürüyerek gelirse, o da kuluna koşarak geleceğini haber verir. Zira yüce Allah kulundan daha çok cömert ve kendisinden istenilenlere çok hızlı icabet edendir. Ehli sünnet bu hadisi hak olarak ve hakikati üzere kabul edip, iman eder. Ne var ki, yüce Allah'ın koşmasının nasıl olduğunu, nasıl yakınlaştığını bilemeyiz. Bu sıfatların keyfiyetini ancak yüce Allah'ın kendisi bilir. Bu sebeple keyfiyet hakkında konuşamayız. İfade ettiği manalara iman eder, keyfiyetini yüce Allah'a havale ederiz. Yüce Allah'ın kulu ile beraber olması iki kısma ayrılır: 1-Özel beraberlik. Yardım ve destek olmayı gerektirir. Hadiste ifade edilen beraberlik bu kısımdandır. 2-Genel beraberlik. İlim ve ihata ifade eder. Yüce Allah'a yaraşan gerçek bir sıfattır.

<https://sunnah.global/hadeeth/tr/show/3636>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

